

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Adam Daniel și avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Adam Daniel Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat Xxxxx.

și

Djafarov Elșan Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar din or. Xxxxx, regiunea Xxxxx, Federația
Rusă, domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2017 - 05.03.2018;

Instanța de apel: 11.04.2018 - 05.06.2018;

Instanța de recurs: 23.08.2018 - 14.11.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Nisporeni din 05 martie 2018:

Adam Daniel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit.

b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 28 aprilie 2015, stabilindu-i pedeapsa definitivă lui Adam Daniel de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Djafarov Elșan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 05 septembrie 2013, stabilindu-i pedeapsa definitivă lui Djafarov Elșan

de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Leușanu Nicolae în privința căruia hotărârile nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Adam Daniel, Djafarov Elșan și Leușanu Nicolae, la 06 septembrie 2016, aproximativ ora 02.00, aflându-se pe str. Suveranității din or. Nisporeni, acționând în coautorat, intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, manifestată prin aplicarea violenței asupra persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și normele etice general acceptate, din intenții huliganice, l-au numit pe Chirvas Gheorghii cu cuvinte injurioase, după care toți trei i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste corp, cauzându-i excoriații ale regiunii frontale, coatelor, toracelui, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată, care nu aduce prejudiciu sănătății.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. *inculpatul Adam Daniel*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, motivând că nu este de acord cu pedeapsa stabilită, instanța ignorând faptul că el este tânăr, are la întreținere un copil minor, mama a decedat, el cu sora fiind în grija tatălui, regretă de cele comise.

3.2. *avocatul Nastas Victor în numele inculpatului Adam Daniel*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie recalificate acțiunile lui Adam Daniel în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub formă de amendă contravențională.

În motivarea apelului a invocat că cauza a fost examinată în procedură generală deoarece Adam Daniel a declarat că a aplicat doar el acte de violență față de partea vătămată, iar ceilalți participanți nu l-au atins. Același lucru l-au afirmat ceilalți inculpați și partea vătămată, căreia la urmărirea penala nu i s-a explicat faptul că are dreptul să nu facă declarații împotriva rudei sale, adică împotriva lui Adam Daniel cu care sunt rude de gradul 3.

3.3. *inculpatul Djafarov Elșan*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care a-i aplica o pedeapsă mai blândă.

În motivare a indicat că nu și-a recunoscut vina în cele imputate, însă instanța a considerat că vinovăția lui este dovedită, iar în urma cumulului circumstanțelor consideră că faptei săvârșite i s-a dat o apreciere juridică greșită. Prima instanță inechitabil și neîntemeiat i-a stabilit pedeapsă privativă de libertate, ignorând faptul că are la întreținere un copil minor, concubina nu are părinți, a crescut la orfelinat, nu are cine să-l ajute și să-l susțină financiar.

3.4. *avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Djafarov Elșan să fie achitat, din motiv că fapta încriminată în baza art. 287 alin. (2) Cod penal nu a fost săvârșită de acesta.

În motivarea apelului a invocat că la etapa de urmărire penală și judecarea cauzei Djafarov Elșan a explicat că a fost în noaptea de 06.09.2016 împreună cu Adam Daniel și Leușanu Nicolae, însă nu a lovit partea vătămată, nu cunoaște din care motiv ultimul a depus plângere pe numele său, presupune că partea vătămată se afla în stare de ebrietate avansată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, s-a dispus respingerea apelurilor declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpații Adam Daniel și Djafarov Elșan sunt vinovați de comiterea infracțiunii de huliganism, or împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii culpabilitatea acestora au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de apelanți, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpaților Adam Daniel și Djafarov Elșan, aceștia urmând să fie achitați de sub învinuirea înaintată, Colegiul a constatat că instanța de fond nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpaților în comiterea acțiunilor infracționale. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale lui Adam Daniel și Djafarov Elșan și ale avocaților în numele acestora, reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală.

Nerecunoașterea vinei de către inculpați, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale. Astfel, Colegiul a considerat că versiunea inculpaților privind nevinovăția în comiterea infracțiunii încriminate, reprezintă doar o strategie de apărare și de eschivare a acestora de la răspunderea penală.

Colegiul a considerat întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la faptul că provoacă dubii faptul că inculpații Adam Daniel și Djafarov Elșan în cadrul urmăririi penale, atât în calitate de bănuți cât și în calitate de învinuiți, au declarat că toți trei au lovit partea vătămată, iar în cadrul cercetării judecătorești au declarat că ultimul a fost lovit doar de inculpatul Adam Daniel și din acest motiv instanța de apel nu a luat în considerație aceste afirmații.

Declarațiile părții vătămate Chirvas Gheorghii, unchiul inculpatului Adam Daniel, instanța le-a apreciat critic, deoarece în raport cu martorul Cîrlig Andrei, care este o persoană neutră, absolut imparțială și declarațiile lui impun credibilitate, acesta este o persoană cointeresată direct ca inculpatului Adam Daniel să-i fie ușurată într-un fel răspunderea penală. Mai mult ca atât, provoacă dubii și faptul că inițial, în cadrul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de parte vătămată, Chirvas Gheorghii a declarat că toți trei inculpați l-au lovit cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, iar în ședința de judecată și-a schimbat poziția, declarând că doar inculpatul Adam Daniel l-a lovit.

La individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 72, 75, 76, 77, 78 Cod penal, ținut cont de principiul legalității, egalității, umanismului, proporționalității, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una mai puțin gravă, de motivele infracțiunii, de personalitatea inculpaților, care nu și-au recunoscut vina, inculpatul Adam Daniel are înclinări spre a atenta la ordinea publică și integritatea fizică a persoanei, anterior au fost condamnați pentru comiterea unor infracțiuni cu intenție, pedepsele fiindu-le suspendate condiționat, însă aceștia nu au îndreptățit încrederea acordată, nu s-au corijat și au săvârșit o nouă infracțiune intenționată în decursul termenului de probațiune, or, în speță scopurile pedepsei penale nu pot fi atinse prin aplicarea unei pedepse mai blânde din rândul celor alternative, deoarece nu va fi suficientă pentru corectarea inculpaților și pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpaților, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-le o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, în speță corect fiind aplicat și art. 85 Cod penal.

5. Împotriva hotărârilor emise recursuri ordinare declară:

5.1. inculpatul Adam Daniel, care fără a invoca un temei pentru recurs din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, motivând că recunoaște vina și se căiește de cele comise, are la întreținere un copil minor, partea vătămată l-a iertat și nu are careva pretenții față de el.

5.2. avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea

parțială a sentinței instanței de fond și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri prin care Djafarov Elșan să fie achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta.

În susținerea recursului avocatul indică aceleași motive ca și în cererea de apel, expuse în pct. 3.4. al prezentei decizii, textul cererii de apel fiind identic cu cel al cererii de recurs ordinar.

5.3. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestora, deoarece al inculpatului Adam Daniel este vădit neîntemeiat iar al avocatului Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, este declarat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Cu referire la recursul declarat de către inculpatul Adam Daniel, Colegiul reține că recurentul nu invocă nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă potrivit solicitării se deduce că motivele recursului se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Instanța de recurs menționează că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Inculpatul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

După cum s-a menționat, temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 70 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

În speță, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond au ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că solicitarea inculpatului privind aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde, este neîntemeiată, or circumstanțele expuse de acesta în recursul său, au fost deja luate în considerație de către instanțele de fond în cadrul individualizării pedepsei acestuia, iar doar faptul că inculpatul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea unei pedepse mai blânde. Este de menționat și faptul că Adam Daniel a comis infracțiunea incriminată în termenul de probă acordat de către instanță prin sentința din 28.04.2015, însă acesta nu a îndreptățit încrederea acordată și nu s-a corijat, săvârșind o nouă infracțiune cu intenție.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea în privința inculpatului a unei

pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei mai blânde, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Urmare celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările acestuia nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, astfel încât soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, Colegiul stipulează că în conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel în lipsa părții vătămate, dar cu participarea procurorului, inculpaților Adam Daniel și Djafarov Elșan și avocaților acestora, Scutaru Ana și Croitor Alexei, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 05 iunie 2018, iar decizia motivată la 12 iulie 2018, la pronunțarea deciziei integrale fiind prezenți procurorul și inculpații, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 51-56, vol. II). Conform scrisorii anexate la materialele cauzei (f.d. 77, vol. II), copia deciziei a fost expediată tuturor participanților la proces la 12 iulie 2018.

Instanța de recurs precizează că avocatul Croitor Alexei, nu s-a prezentat în ședința de judecată când a avut loc pronunțarea deciziei integrale din motive necunoscute, cu toate că despre aceasta a fost înștiințat la 05 iunie 2018, de unde rezultă că ultimul s-a eschivat de a fi prezent la pronunțarea deciziei motivate.

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat de către avocatul Croitor Alexei, deoarece recursul ordinar a fost declarat de acesta la 13 septembrie 2018, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 13 august 2018, iar inculpatul Djafarov Elșan și avocatul acestuia,

Croitor Alexei, au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul ordinar declarat de avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, în cauza penală în privința lui Adam Daniel și Djafarov Elșan, deoarece al inculpatului Adam Daniel este vădit neîntemeiat, iar al avocatului Croitor Alexei în numele inculpatului Djafarov Elșan, este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu